

**პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრის
საქმიანობის ანგარიში**

საანგარიშო პერიოდი: 2020 წლის იანვარი-დეკემბერი

პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრი საქმიანობას წარმართავს შემდეგი მიმართულებებით:

- ა) ბსუ-ს პროფესიული პროგრამების მართვა;
- ბ) უწყვეტი განათლება.

პროფესიული პროგრამების მართვის მიმართულებით ცენტრის მიზნებია:

- ა) მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის შესაძლებლობის, სწავლების მრავალსაფეხურიანობისა და მრავალფეროვნების გათვალისწინებით, ერთიანი პროფესიულ-საგანმანათლებლო სივრცის შექმნაში მონაწილეობის მიღება;
- ბ) ინდივიდის პროფესიული განვითარების, შრომის ბაზარზე ორიენტირებული, კონკურენტუნარიანი, კვალიფიციური კადრების მომზადების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;
- გ) საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში შესაბამისი დარგის დამსაქმებლების მონაწილეობის ხელშეწყობა.

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის ახალი სტანდარტების მოთხოვნების საფუძველზე, ბსუ-ს აკადემიურმა საბჭომ 2020 წლის 5 თებერვალს დაამტკიცა „ბსუ-ს პროფესიული განათლების მიმართულებით სტრატეგიული დაგეგმარების, მონიტორინგისა და შეფასების მეთოდოლოგია“.

ბსუ-ს რექტორის 2020 წლის 19 თებერვლის №01-02/23 ბრძანებით დამტკიცდა ბსუ-ს პროფესიული განათლების მიმართულებით სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესის წარმართვის მიზნით სტრატეგიული დაგეგმვის ჯგუფის შემადგენლობა. აღნიშნულმა ჯგუფმა კოორდინაცია გაუწია შვიდწლიანი სტრატეგიული განვითარებისა და ერთწლიანი სამოქმედო გეგმების შემუშავების და საჯარო განხილვის პროცესს.

სტრატეგიული დაგეგმვა განხორციელდა არსებული სიტუაციის ანალიზის (SWOT) საფუძველზე.

ძლიერი მხარეები:

- უნივერსიტეტის მზარდი ცნობადობა და ერთ-ერთი წამყვანი პოზიცია საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო სივრცეში;
- პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების მრავალწლიანი გამოცდილება;
- პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული მაღალი დარგობრივი კომპეტენციების მქონე საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი პერსონალი;
- თანამშრომლობა დამსაქმებლებთან და/ან პროფესიულ ასოციაციებთან;

- თანამედროვე მოთხოვნებისა და სტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურა, ადაპტირებული გარემო, სტუდენტთა საერთო საცხოვრებელი;
- პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებისადმი საზოგადოების ინტერესის ზრდა;
- კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაღალი მაჩვენებელი;
- სახელმწიფო დაფინანსება.

გამოწვევები:

- საზოგადოების ინფორმირების საშუალებებითა სიმწირე;
- პერსონალში დარგობრივი კომპეტენციებისა და პედაგოგიური გამოცდილების თანხვედრის არასაკმარისი მაჩვენებელი;
- დამსაქმებელთა არასაკმარისი ჩართულობა საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, განხორციელებისა და განვითარების პროცესში;
- საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი პერსონალის და პროფესიული სტუდენტების ენობრივი ბარიერი;
- პროფესიული პროგრამების განხორციელებისთვის საჭირო მეთოდური ლიტერატურის (განსაკუთრებით ქართულენოვანი) სიმწირე.

შესაძლებლობები:

- რეგიონის საჭიროებებზე მორგებული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება/განხორციელება;
- საერთაშორისო საგრანტო პროექტების მხარდაჭერით დაფინანსების ახალი წყაროების მოძიება;
- პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განახლება/ახალი პროგრამების შემუშავება;
- პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამების შემუშავება/განხორციელება.

საფრთხეები:

- ადგილობრივ დონეზე პროფესიული განვითარების ნაკლები შესაძლებლობა;
- პროფესიული განათლების სფეროს საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების ხშირი ცვლა.

ბსუ-ს აკადემიურმა საბჭომ 2020 წლის 12 მარტის №06-01/23 დადგენილებით დაამტკიცა სტრატეგიული დაგეგმვის ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი ბსუ-ს პროფესიული განათლების მიმართულებით სტრატეგიული განვითარების 7 წლიანი და ერთწლიანი სამოქმედო გეგმები.

თუმცა სტრატეგიული დაგეგმვის ჯგუფის მიერ იდენტიფიცირებული საფრთხეები ნაკლებად საფრთხის შემცველია რეალურად ქვეყანაში 2020 წელს

შექმნილ ვითარებასთან შედარებით. 2020 წელს ქვეყანაში შექმნილმა მძიმე ეპიდემიოლოგიურმა ვითარებამ პროფესიულ სფეროს დიდი ზიანი მიაყენა.

საანგარიშო პერიოდში ბსუ ახორციელებდა 15 პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამას. აღნიშნული პროგრამების ნაწილი პროფესიული ჩარჩო დოკუმენტების გაუქმების გამო ხორციელდებოდა მიღევად რეჟიმში.

2020 წლის დასაწყისში ბსუ-ს ჰყავდა 397 პროფესიული სტუდენტი. იგეგმებოდა სტუდენტთა რაოდენობის გაზრდა საგაზაფხულო მიღების შედეგად, თუმცა 2020 წელს პანდემიის გამო პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე ქვეყნის მასშტაბით საგაზაფხულო მიღება არ გამოცხადებულა, საშემოდგომო მიღებაზე ბსუ-ს 7 პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩაირიცხა 104 პროფესიული სტუდენტი.

დარგის სპეციფიკიდან გამომდინარე საგანმანათლებლო პროგრამების დისტანციურ რეჟიმში განხორციელება შეუძლებელი აღმოჩნდა. 2020 წლის გაზაფხულის სემესტრში შეჩერდა სასწავლო პროცესი და მხოლოდ რეგულაციების შემსუბუქების შემდეგ, 2020 წლის ივლის-აგვისტოში მოხერხდა პროგრამებზე სასწავლო პროცესის განახლება.

2020 წლის განმავლობაში ბსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები დაასრულა 223 პროფესიულმა სტუდენტმა.

ამ დროისათვის 14 პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ირიცხება 278 სტუდენტი.

სამწუხაროდ, 2020 წლის შემოდგომაზე პანდემიის მეორე ტალღამ კვლავ შეაფერხა სასწავლო პროცესი. მოქმედი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების სპეციფიკამ არ მოგვცა სასწავლო პროცესის დისტანციურად წარმართვის საშუალება.

მხოლოდ 2020 წლის საშემოდგომო მიღების სტუდენტებთან (7 პროფესიული პროგრამა, 104 პროფესიული სტუდენტი) მოხერხდა სასწავლო პროცესის დისტანციურად წარმართვა, რაც ცენტრისთვის გარკვეული გამოწვევა იყო. ცვლილება შევიდა საგანმანათლებლო პროგრამების სასწავლო გეგმებში, დისტანციურად წარიმართა მხოლოდ თეორიული მოდულები. ჩატარდა შეხვედრები პროფესიული განათლების მასწავლებლებთან და პროფესიულ სტუდენტებთან ტექნიკური საშუალებების ფლობის, ინტერნეტის, Zoom ელექტრონული პლატფორმის გამოყენების საჭიროებებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. ყველა მასწავლებლისა და სტუდენტისათვის შეიქმნა ბსუ-ს კორპორაციული ელექტრონული ფოსტა და დაიგზავნა Zoom პლატფორმის გამოყენების ინსტრუქცია.

პანდემიით გამოწვეული სირთულეების მიუხედავად, ცენტრის პერსონალის მაქსიმალური ძალისხმევის ფასად, უნივერსიტეტის პროფესიული განათლების მიმართულებით ერთწლიანი სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ამოცანები შესრულდა.

წარმოგიდგენთ პროფესიული განათლების მიმართულებით ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განვითარების ერთწლიანი (2020 წელი)

გეგმის შესრულების მიზნით ცენტრის კოორდინაციით განხორციელებულ აქტივობებს:

- ხარისხის უწყვეტ გაუმჯობესებაზე ზრუნვის მიზნით და ავტორიზაციის ექსპერტთა რეკომენდაციების საფუძველზე, ცვლილებები შევიდა „ბსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების მეთოდოლოგიაში“;
- საანგარიშო პერიოდში ბაზრის კვლევის საფუძველზე ცენტრმა კოორდინაცია გაუწია შემდეგი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დამატებას:
  - საფინანსო სერვისები;
  - ბუღალტრული აღრიცხვა;
  - მებაღეობა;
  - სატყეო საქმე;
  - ინფორმაციის ტექნოლოგიის მხარდაჭერა;
  - საბიბლიოთეკო საქმე;
  - მეფუტკრეობა.

სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის საბჭომ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს შვიდივე პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების უფლება მიანიჭა;

- მომზადდა და სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრს წარედგინა პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების თვითშეფასების დოკუმენტი;
- საგანმანათლებლო პროგრამების „მებაღეობა“ და „სატყეო საქმე“ განსახორციელებლად საჭირო რესურსებით უზრუნველყოფის მიზნით ცენტრის პერსონალმა საგრანტო განაცხადი წარუდგინა გაეროს განვითარების პროგრამას. შედეგად, გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) „პროფესიული გადამზადებისა და ექსტენციის თანამედროვე სისტემების დანერგვა საქართველოს სოფლის მეურნეობაში“ პროექტის ფარგლებში, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების - „მებაღეობა“ და „სატყეო საქმე“ განსახორციელებლად გადაეცა დაახლოებით 100 000 ლარის ღირებულების სასოფლო-სამეურნეო და კომპიუტერული ტექნიკა;
- საანგარიშო პერიოდში ცენტრი სისტემატურ მონიტორინგს უწევდა ახალ სასწავლო კორპუსში სამშენებლო პროცესების მიმდინარეობას; სასწავლო ფართის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად მოწყობის მიზნით შემუშავდა შენობის ინტერიერის და ავეჯის დიზაინი.

პანდემიის და შეზღუდვების მიუხედავად, ცენტრმა გარკვეული მუშაობა გასწია უწყვეტი განათლების მიმართულებითაც. კერძოდ, აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) საბაზისო განათლების პროგრამის ფარგლებში, ხელი მოეწერა საგრანტო ხელშეკრულებას, რომლის თანახმადაც ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი მიიღო დაფინანსება საქართველოს საჯარო სკოლებში

მასწავლებელთა და სკოლის დირექტორთა პროფესიული განვითარების მიზნით სხვადასხვა აქტივობების განსახორციელებლად. ოთხწლიანი პროგრამის ფარგლებში ბსუ-ს ტრენერებმა პროფესიული განვითარების მრავალფეროვანი აქტივობები ჩაატარეს. USAID-ის საბაზისო განათლების პროგრამის ფარგლებში, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელშეწყობით აჭარისა და გურიის რეგიონის სკოლებში მოსწავლეზე ორიენტირებული სწავლების მიდგომები ინერგება. შედეგად, სკოლის მოქმედი მასწავლებლები და დირექტორები შეძლებენ მოსწავლეზე ორიენტირებული სასწავლო პროგრამების წარმართვას, ხოლო ბსუ-ს მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელ პერსონალს, მომავალ მასწავლებლებს და განათლების სფეროს მომავალ ლიდერებს გამოუმუშავდებათ მოსწავლეზე ორიენტირებული სწავლების და ლიდერობის უნარები. ბსუ დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის გადამუშავების საფუძველზე უზრუნველყოფს მოსწავლეზე ორიენტირებული სტრატეგიების, დიფერენცირებული მიდგომების, განმავითარებელი შეფასების, გენდერული თანასწორობისა და ინკლუზიურობის პრინციპების გათვალისწინებას პროგრამის ყველა კომპონენტში.

პროგრამაში ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან ჩართულმა პროფესორ-მასწავლებლებმა გაიარეს ტრენერთა ტრენინგი, რომლის ფარგლებშიც ისინი გაეცნენ ქვეპროგრამას „ახალი სკოლის მოდელი“, მოსწავლეზე ორიენტირებული სწავლების პრინციპებს, სპეციალური საჭიროების მქონე მოსწავლეების განათლების ძირითად საკითხებსა და სხვა აქტუალურ სიახლეებს.

2020 წლის ნოემბერ-დეკემბერში პროგრამის ფარგლებში, ბსუ-ს პერსონალის მონაწილეობით ტრენინგები ჩატარდა აჭარის რეგიონის 229 და გურიის რეგიონის 97 საჯარო სკოლის ყველა დირექტორს და თითოეული სკოლის დაწყებითი კლასების ლიდერ მასწავლებლებს (სულ 978 მასწავლებელს). როგორც ტრენერთა ტრენინგი, ისე დირექტორთა და ლიდერ მასწავლებელთა ტრენინგები ონლაინ რეჟიმში ჩატარდა.

USAID-ის საბაზისო განათლების პროგრამის ძირითადი მიზანია მასწავლებელთა და სკოლის დირექტორთა პროფესიული განვითარების ძლიერი ინსტიტუციების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა როგორც დედაქალაქში, ისე საქართველოს რეგიონებში. რვა უნივერსიტეტი და ორი არასამთავრობო ორგანიზაცია, პროგრამის ექსპერტული მხარდაჭერით, მომავალი 4 წლის განმავლობაში, შექმნიან და დაამუშავებენ მასწავლებელთა და სკოლის დირექტორთა მოსამზადებელ და პროფესიული განვითარების პროგრამებს, მომზადდება ტრენერთა გუნდები, რომლებიც თავიანთ რეგიონებში შექმნიან ადამიანური რესურსების ძლიერ ბაზას. პარტნიორი უნივერსიტეტები და არასამთავრობო ორგანიზაციები საქართველოს ყველა სკოლაში ჩაატარებენ ტრენინგებსა და ვებინარებს, ქოუჩინგს გაუწევენ სკოლის დირექტორებსა და ლიდერ მასწავლებლებს ახალი სკოლის მოდელის დანერგვასა და მოსწავლეზე ორიენტირებული სასწავლო გარემოს ჩამოყალიბებაში.

2020 წლის აგვისტოში ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა მონაწილეობა მიიღო სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ „აღმზრდელ-პედაგოგთა პროფესიული განვითარების ტრენინგ-მოდულის მიწოდების მსურველი ორგანიზაციების შესარჩევად გამოცხადებულ კონკურსში“. კონკურსში გამარჯვებულ 9 ორგანიზაციას და 30 ტრენერს შორის ერთ-ერთი ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტია 5 ტრენერით. ორგანიზაციებმა და მათ მიერ წარდგენილმა კანდიდატებმა ტრენინგმოდულის მიწოდების უფლება მოიპოვეს კონკურსისა და ტრენერთა ტრენინგის წარმატებით გავლის შედეგად. ბსუ-ს ტრენერები ჩაატარებენ „აღმზრდელ-პედაგოგთა პროფესიული განვითარების ტრენინგ-მოდულს“ 66 საკონტაქტო საათის ხანგრძლივობით როგორც სახელმწიფო, ასევე კერძო სკოლამდელი დაწესებულებების წარმომადგენლებისა და დაინტერესებული თავისუფალი მსმენელებისათვის. საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის №68/წ ბრძანებით დამტკიცებული აღმზრდელ-პედაგოგთა პროფესიული განვითარების ტრენინგ-მოდულის მე-2 მუხლის დ. პუნქტის თანახმად ტრენინგმოდულის მიმწოდებელი უნდა იყოს საჯარო სამართის იურიდიული პირი - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული განვითარების ეროვნული ცენტრი ან/და ის ორგანიზაციები, რომელთაც მოპოვებული აქვთ აღნიშნული მოდულის ჩატარების უფლება.

2020 წლის დეკემბერში პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრის ოთხმა ტრენერმა აჭარის რეგიონის საჯარო და კერძო სკოლების დაწყებითი კლასების მასწავლებლებისთვის, სპეც. მასწავლებლებისთვის, საბავშვო ბაღების წარმომადგენლებისა და მშობლებისთვის ჩაატარა ტრენინგები თემაზე „ქცევის მართვა (პოზიტიური მხარდაჭერა)“. ტრენინგების ჩატარებამდე 2020 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში ტრენერებმა გაიარეს პოლონეთის განათლების ცენტრის ორგანიზებით პროექტის „ისინი ჩვენს შორის არიან (FRIENDLY SCHOOL)“ ფარგლებში ჩატარებული ტრენერთა ტრენინგები. პროექტი საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსთან თანამშრომლობის ფარგლებში პოლონეთის რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დაფინანსებით ხორციელდება.